

'ฝึกปฏิบัติ-เพิ่มทักษะ'

อัปเกรดอาชีพ

> 15

เร่ง 'อัปเกรดอาชีพ' 'ฝึกปฏิบัติ-เพิ่มทักษะ' ยกระดับประเทศ

● ปาริชาติ บุญเอก

qualitylife4444@gmail.com

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรไทยพบมีรายได้ต่ำกว่า 1.5 หมื่นบาทต่อเดือนกว่า 74.84% แรงงานที่มีทักษะปานกลางถึงสูงมีจำนวนน้อย ภาคอุตสาหกรรมขาดแคลนแรงงาน อาชีพ การพัฒนาทักษะอาชีพศึกษา ยังไม่ดีเท่าที่ควร เน้นรัฐควรเพิ่มเงินสนับสนุน เพิ่มการฝึกทักษะ เตรียมพร้อมสู่การทำงานจริง

กรุงเทพธุรกิจ ● วานนี้ (18 ธ.ค.) สถาบันอนาคตประเทศไทย (Future Innovative Thailand Institute หรือ FIT) จัดงานนำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง "พัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อก้าวทันกับดักรายได้ปานกลาง (Upgrading Skills, Upgrading Thailand)" ของทางสถาบันฯ และงานเสวนาโต๊ะกลมในหัวข้อ "ยกระดับอาชีพศึกษา ยกระดับประเทศไทย" เพื่อร่วมระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบอาชีพศึกษาไทยเพื่อรับฟังแนวคิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประเด็นปัญหาที่สำคัญ ทิศทางการพัฒนาระบบอาชีพศึกษาในประเทศไทยเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อพัฒนาระบบอาชีพศึกษาในประเทศไทยต่อไป

ฟิลิฐ ลิ้อธรรม ประธานสถาบัน อนาคตประเทศไทย กล่าวในงานนำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง "พัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อก้าวทันกับดักรายได้ปานกลาง" ว่า ปัจจุบันแรงงานในประเทศไทยมีปัญหาเกี่ยวกับการหาบุคลากรสายช่างที่มีความสามารถ ทั้งๆ ที่เศรษฐกิจบ้านเราก็ไม่ดีนัก ส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจประเทศยากขึ้น

ปัจจุบัน รายได้ประชากรต่อหัวของประเทศไทยปี 2560 อยู่ที่ 5,960 ดอลลาร์ และจากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรไทยพบมีรายได้ต่ำกว่า 1.5 หมื่นบาทต่อเดือนกว่า 74.84% แรงงานที่มีทักษะปานกลางถึงสูงมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถยกระดับอุตสาหกรรมไปสู่ Technology Intensive หรือ Capital Intensive ได้

"ประเทศไทยจำเป็นต้องลงทุนในอาชีพศึกษาเพื่อเพิ่มแรงงานที่มีทักษะสูง โดยเฉพาะวิศวกรและช่างเทคนิคให้เร็วที่สุด เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไปสู่เทคโนโลยีที่เพิ่มสูงขึ้น มีประสิทธิภาพสูงขึ้น หรือมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยก้าวทันกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง"

ไทยหาแรงงานที่มีทักษะยาก

ธราดล เปี่ยมพงศ์สานต์ ผู้อำนวยการ ด้านนโยบายสาธารณะ สถาบันอนาคตประเทศไทย (หัวหน้าโครงการ) กล่าวว่า เราพูดเรื่องอาชีพมาหลายสิบปี แต่มั่นไม่ไปไหน ทั้งๆ ที่รัฐบาลสนับสนุน

เต็มที่ ในขณะที่เอกชนที่เห็นว่าอาชีพสำคัญ แต่ทำไมจ้างราคาถูก จากการสอบถามทางผู้ว่าจ้างได้คำตอบว่าคุณภาพยังไม่ได้ ทั้งนี้จากการสำรวจความง่ายในการหาแรงงานที่มีทักษะ ประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ 4 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่หาแรงงานทักษะยาก โดยในปี 2559 ประเทศไทยมีแรงงานที่ไร้ทักษะกว่า 46.16% กึ่งทักษะ 32.41% และมีทักษะ 20.75%

ทั้งนี้ ความท้าทายทางเศรษฐกิจในอนาคต ทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการต้องการแรงงานที่มีทักษะหลากหลายมากขึ้นเพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในยุค Technology Disruption ดังนั้นแรงงานไร้ฝีมือและแรงงานกึ่งฝีมือมีโอกาสตกงานสูง

สถานการณ์อาชีพศึกษาไทย

วิพัตรา โตเต็มโชคชัยการ นักวิเคราะห์ นโยบาย สถาบันอนาคตประเทศไทย กล่าวว่า ปัจจุบันสัดส่วนนักเรียนสายสามัญ

เครื่องจักรต่อนักเรียน

เรียนในห้อง(%) ฝึกงานจริง(%)

ไทย 1 : 100 อ็อปเกรดทุก 14 ปี

83.37 16.67 ครูต่อนักเรียน 1 : 50

สิงคโปร์ 1 : 35 อ็อปเกรดทุก 3 ปี

50.00 50.00 ครูต่อนักเรียน 1 : 20

มาเลเซีย 1 : 40

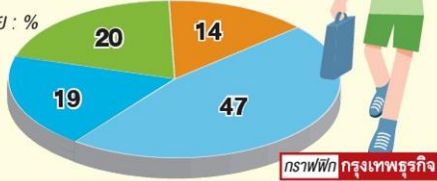
20-30 70-80 ครูต่อนักเรียน 1 : 25

อินโดนีเซีย 1 : 70

- - ครูต่อนักเรียน 1 : 45

- ประเทศไทยทำงานช่างฝีมือ
- อื่นๆ
- ศึกษาต่อ
- ไม่ได้ทำงานไม่ได้ศึกษาต่อ

หน่วย : %

กราฟฝึก กรุงเทพธุรกิจ

ต่อสายอาชีวศึกษาในปี 2550-2559 ยังมีความแตกต่างอยู่มาก โดยในปี 2559 ที่ผ่านมามีสัดส่วนนักเรียนสายอาชีวศึกษาอยู่ที่ 34% และสายสามัญ 66% ในขณะที่รัฐบาลต้องการผลักดันให้มีสัดส่วน 50 : 50 ทั้งนี้สำนักงานประมาณปีการศึกษา 2562 ยังเปิดเผยว่า งบประมาณรายหัวสายสามัญสูงกว่าสายอาชีวศึกษาถึง 13% รวมไปถึงงบประมาณค่าการศึกษาเฉลี่ย

รวม 10 ปี (พ.ศ.2546-2556) คิดเป็น 7.3% ของงบประมาณด้านการศึกษาอาชีวศึกษาทั้งหมด (งบประมาณทั้งหมดของปี 2562 จำนวน 2.7 หมื่นล้านบาท)

เด็กไทยเรียนเยอะฝึกจริงน้อย

วิฑูรธกล่าวเพิ่มเติมว่าในด้านงบประมาณการลงทุนแม้จะบอกว่าเครื่องจักรสำคัญต่อการเรียนสายอาชีวศึกษาแต่ในประเทศไทยกลับมีจำนวนเครื่องจักรต่อนักเรียนเท่ากับ 1 : 100 มีระยะเวลาใน

การอัพเกรดเครื่องจักรทุกๆ 14 ปี ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์มีจำนวนเครื่องจักรต่อนักเรียน 1 : 35 อ็อปเกรดเครื่องจักรทุก 3 ปี ประเทศมาเลเซียมีจำนวนเครื่องจักรต่อนักเรียน 1 : 40 และประเทศอินโดนีเซียมีจำนวนเครื่องจักรต่อนักเรียน 1 : 70 นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีระยะเวลาการศึกษาในห้องเรียนกว่า 83.37% ฝึกงานจริงเพียง 16.67% ในขณะที่ประเทศเยอรมนี ฟินแลนด์ และมาเลเซียเรียนในห้อง 20-30% ฝึกงานจริง 70-80% ประเทศสิงคโปร์เรียนในห้อง 50% ฝึกงานจริง 50%

รวมถึงปัญหาด้านบุคลากรโดยประเทศไทยมีจำนวนครูต่อนักเรียนในระบบอาชีวศึกษา 1 : 50 ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์อยู่ที่ 1 : 20 ประเทศมาเลเซีย 1 : 25 และประเทศอินโดนีเซีย 1 : 45 รวมถึงปัญหาการเรียนที่ไม่เชื่อมโยงกับภาคธุรกิจมีหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ทำให้สัดส่วนการทำงานช่างเทคนิคหรือช่างฝีมือตรงสายเพียง 14% ของอาชีวศึกษาทั้งหมดทำงานอื่นๆ กว่า 47% ศึกษาต่อ 19% และไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ 20%

ทางออกอาชีวศึกษา

ธราดลกล่าวเพิ่มเติมว่าหากจะยกระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพทั้งปวช.และปวส.ภาครัฐและเอกชนทั้งสายช่าง สายพาณิชยกรรม และสายอื่นๆ ให้ได้มาตรฐาน ควรปรับหลักสูตรลงทุนเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้ทันสมัยมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนที่จะเข้าโครงการสนับสนุนจากภาครัฐ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพครู เปิดโอกาสให้โรงเรียนจัดหาครูที่มีความรู้เฉพาะด้านที่อยู่นอกสายครุศาสตร์ได้ และสนับสนุนค่าใช้จ่ายนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้มีโอกาสเรียนต่ออาชีวศึกษามากขึ้น

ผศ.อาภรณ์ บางเจริญพรพงศ์

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ กล่าวว่า ต้องมาคิดว่าทำอะไรให้เจตคติการเรียนอาชีวะเปลี่ยน ให้คนมาเรียนตรงนี้มากขึ้น หากดูสัดส่วนนักเรียนสายสามัญและสายอาชีวะตอนนี้ยังมีช่องว่างอยู่ หากจะก้าวพ้นกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ต้องก้าวผ่านจุดนี้ให้ได้

ด้าน นกตล ถืองชัย ผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้าง บริษัทเอกชน กล่าวในฐานะที่ทำงานใกล้ชิดกับกลุ่มอาชีวศึกษาว่าคนที่จบระดับอาชีวศึกษาแล้วเป็นผู้บริหารได้ สิ่งที่แตกต่างกันคือ 1.“ความคิด” คนกลุ่มนี้จะมีความคิดอ่าน สามารถทำงานให้สำเร็จได้ คิดเองได้ คนที่ไม่ประสบความสำเร็จคือคนที่ฟังแต่คำสั่ง 2.สามารถทำงานเป็นทีมได้ สร้างการยอมรับได้ และ 3.คนที่มีทักษะในการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา คนที่มีคุณสมบัติทั้ง 3 ข้อนี้จะสามารถขึ้นมาเป็นผู้บริหารระดับสูงได้ ถึงแม้จะจบ ปวช.ก็ตาม